

Masterclass Ondernemen in het onderwijs

Uitgangspunten

Bij het ontwikkelen van de masterclass zijn de onderstaande drie uitgangspunten leidend:

1. Ondernemerschap leer je vooral door te doen

Van een lezing over leiderschap, wordt je vaak niet een beter leider. Voor een lezing over ondernemerschap geldt meestal hetzelfde.

We kiezen er dan ook voor om in deze masterclass niet alleen te praten over complexe dingen voor elkaar te krijgen, maar het vooral ook te gaan doen.

2. Echt leren is altijd context gebonden

Hoe goed je ook was tijdens de training, het resultaat telt pas echt tijdens de wedstrijd. Alleen door te oefenen in de dagelijkse context leer je anders te handelen en genereer je echte resultaten. Leren ondernemen vindt tijdens de masterclass dan ook plaats binnen de echte context; binnen je eigen school dus.

3. ‘Wanneer je een schip wilt bouwen, breng dan geen mensen bij elkaar om hout aan te slepen, werktekeningen te maken, taken te verdelen en het werk te verdelen, maar leer mensen verlangen naar de zee.’

Naast de aandacht voor het doen, de vaardigheden en de theorie, zal er ook aandacht zijn voor inspirerende voorbeelden over wat ondernemerschap kan betekenen voor het onderwijs. Naast het doen, het denken en het delen, zal ook ruimschoots aandacht zijn voor het dromen.

Aanpak: ondernemend leren

In navolging van de bovenstaande uitgangspunten willen we de twee dagdelen spreiden en een opdracht; getiteld: ‘de onderneming’, leidend laten zijn.

Werken aan je eigen ‘onderneming’ betekent dat deelnemers in duo’s of trio’s een vraagstuk binnen hun eigen school aan pakken. Het gaat hier niet letterlijk om het starten van een onderneming maar om het starten van een ondernemend project.

Het eerste dagdeel geeft hiervoor opdrachten, inzichten en handvaten voor de uitvoering van deze onderneming.

Het tweede dagdeel reflecteert op de resultaten en geeft handreikingen voor ondernemendheid in de toekomst. Tussen de bijeenkomsten door vind er een coachingstraject plaats.

Bijeenkomst 1: leren te ondernemen

In deze start bijeenkomst komen de volgende thema’s aan de orde:

- Kennismaking van deelnemers: wat brengt ons hier?

- Verkenning van het thema ondernemerschap: wat verstaan deelnemers eronder, welke modellen en inzichten bestaan er, welke mogelijkheden zijn er voor het onderwijs, waarom is het zo lastig en wat kan helpen?
- Het in gang zetten van de opdracht de 'onderneming': inventarisatie van vraagstukken waar de deelnemers mee aan de slag willen gaan. Criteria voor het vraagstuk zijn: realistisch, voldoende complex, vraagt om een creatieve, nieuwe aanpak, biedt mogelijkheden voor samenwerking met de omgeving. Formeren van duo's en trio's.
- Handvaten voor het uitvoeren van de opdracht: maak het concreet, creëer nieuwe verbindingen binnen en buiten de school, zoek naar inspiratie buiten de school, verras jezelf.
- Tools en vaardigheden tbv ondernemendheid: wat heb jij nodig om ondernemend te zijn?
- Welke systemische aspecten (van een organisatie) maken het moeilijk om ondernemend te zijn; hoe moet je jezelf 'empoweren'.

Tussentijds: deelnemers werken in duo's of trio's aan hun 'onderneming'. Iedere deelnemer heeft een eigen 'onderneming': een verander traject binnen de eigen school, maar werkt hierbij samen met een of twee andere deelnemers. Zo kunnen mede collega deelnemers fungeren als klankbord en als sparringpartner. Voor het uitvoeren van de 'ondernemingen' is het de opdracht dat deelnemers actief nieuwe verbindingen tot stand brengen met actoren buiten de directe school omgeving. Om er voor te zorgen dat deelnemers voldoende ondersteund en begeleid worden, zullen alle groepen worden bijgestaan middels een coach.

Bijeenkomst 2: Ondernemend leren

Tijdens deze eindbijeenkomst zullen:

- De deelnemers hun resultaten van de 'onderneming' presenteren. De resultaten bevinden zich op twee niveau's: 1) wat heeft er daadwerkelijk plaatsgevonden, wat is er bereikt en 2) wat hebben deelnemers er van geleerd ten opzicht van hun eigen ondernemendheid, die van hun school en de mogelijkheden voor het onderwijs.
- De resultaten worden beoordeeld en op gereflecteerd door een vakkundige jury.
- Er wordt gekeken hoe ondernemendheid verder kan worden opgepakt voor deelnemers zelf, op scholen en in het onderwijs in het algemeen.

Ondernemend samenwerken: het masterclass team

Om er voor te zorgen dat er in de masterclass ruime expertise beschikbaar is en meerdere gezichtspunten en competenties, willen we voor de voorbereiding en uitvoering van deze masterclass een team vormen van drie professionals afkomstig uit drie verschillende organisaties. De eindverantwoordelijkheid ligt bij Kennisland.

Het team voor de masterclass ondernemendheid zal bestaan uit:

Chris Sigaloff

Tijdens haar bijna negen jaar bij Business Universiteit Nyenrode heeft Chris talloze managers en organisaties ondersteund bij het creëren van beweging en

Na haar overstap naar Kennisland zijn beweging en vernieuwing nog steeds favoriete thema's, maar houdt zij zich nu vooral bezig met het vernieuwen van het onderwijs. Niet door van buiten af te vertellen hoe het moet, maar door iets in te brengen waardoor het van binnenuit beter gaat stromen. Haar insteek is daarbij dat het niet alleen gaat om de ruimte 'tussen de oren' van mensen, maar vooral om de ruimte 'tussen de neuzen'. De vraag hoe je een omgeving zo kan inrichten zodat het collectief slimmer is dan de afzonderlijke individuen, fascineert haar. Chris is eindverantwoordelijk voor de masterclass.

Iselien Nabben

Iselien werkt als senior onderzoeker en adviseur bij het lectoraat innovatie van leren in organisaties van de HAN. Ze richt zich in de eerste instantie op organisaties met publieke en maatschappelijke taken zoals onderwijs, zorg en overheden. Ze heeft veel ervaring in de praktijk van het ondersteunen van organisaties bij het veranderen, het daadwerkelijk in beweging brengen van beleid, visie en strategie. Iselien is altijd gemotiveerd om slimmer samen te werken door sneeuwballen en olievlekken te creëren en zo de brug te slaan tussen verschillende (groepen) mensen en logica's, tussen theorie en praktijk, hoofd en hart en tussen woord en daad. Iselien zal met name zorg dragen voor de 'ondernemingen'.

Dick Middelhoek

Na zijn bedrijfseconomische studie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en dertien jaar marketing/verkoopfuncties bij multinationals, waaronder Unilever, Douwe Egberts en Randstad Uitzendbureau besloot hij het onderwijs in te gaan. Na het behalen van de eerstegraads lesbevoegdheid begon hij als docent in de derde klas van het VMBO in de Bijlmer (2002). Vervolgens ontwikkelde hij (V)MBO Business School en startte hij Bureau Overleren. De activiteiten van Bureau Overleren bevinden zich op het gebied van ondernemend gedrag, talentontwikkeling bij jongeren, opvoeding en ondernemerschap in het onderwijs. Waarbij het leren omgaan met vrijheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid als fundament wordt gebruikt. Hij ontwikkelde hiervoor het VVVV-Model© en verzorgt hier lezingen en workshops over. Dick zal in de masterclass optreden als spreker, juryvoorzitter en als coach.